

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-1196/2023-23

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji, po sutkinji Ani Župić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Dijane Rumora, Rijeka, Save Vukelića 19, OIB: 71985769835, zastupana po punomoćnici Aniti Vrkić, odvjetnici iz Rijeke, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kojeg zastupa punomoćnica Maja Čuljak, odvjetnica iz Zagreba, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene 3. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnika tužiteljice i njezine punomoćnice te zamjenice punomoćnika tuženika Stele Beluhan, odvjetničke vježbenice u Zagrebu, po objavi od 24. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se prvi postavljeni tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos u visini od 7.247,24 eura sa zateznim kamatama koje teku na navedeni iznos počev od 01.10.2015. do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, a od 01.01.2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana."

II. Nalaže se tuženiku da tužitelj isplati iznos u visini 1.894,22 eura sa zateznim kamatama koje teku na navedeni iznos počev od 7. lipnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok se odbija zahtjev radi isplate zateznih kamata na iznos od 1.894,22 eura za razdoblje od 1. listopada 2015. do 6. lipnja 2023., kao neosnovan.

III. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tuženika prema tužitelju u iznosu od 4.3.023,13 eura sa zateznim kamatama tekućim od 1. prosinca 2015. po stopi koja se do 31. prosinca 2022. određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

IV. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 650,63 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude odnosno od 24. rujna 2026. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana, dok u preostalom dijelu svaka stranka snosi svoje troškove.

r i j e š i o j e

I. Dopušta se preinaka tužbe povišenjem tužbenog zahtjeva te isticanjem dodatnog zahtjeva uz postojeći.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je kao korisnik kredita 07. listopada 2005. godine sklopio sa tuženikom Ugovor o kreditu broj: 9010763903. Visina odobrenog kredita iznosila je 77.522,50 CHF, a koji iznos je banka tužitelju isplatila u kunama 20. listopada 2005. godine u visini od 367.608,83 kn. Ugovorne strane su 03. svibnja 2006.g. zaključile i Dodatak Ugovora o kreditu kojim je promijenjena osoba solidarnog

dužnika. Riječ je namjenskom, potrošačkom kreditu za kupnju nekretnine s rokom otplate od 20 godina, tj. 240 mjesečnih anuiteta. Banka je tužitelju ponudila sklapanje jedino predmetnog Ugovora o namjenskom kreditu u naprijed navedenoj valuti! Tuženik je tužitelju ponudio sklapanje Ugovora o kreditu i odobravanje zatraženog iznosa isključivo u valuti CHF ističući da je isti najpovoljniji za tužitelja! Valja istaći da je tužitelj 19. prosinca 2015.g. zaključio sa tuženikom Dodatak Ugovora o kreditu broj 9010763903 kojim Dodatkom je izvršena konverzija predmetnog kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Sama konverzija nije mogla niti može osnažiti pravomoćno utvrđene ništetne odredbe koje se odnose na valutnu klauzulu, tim više što je Presuda Visokog trgovačkog suda, posl.br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018.g. postala pravomoćna, donijeta nakon same konverzije i zaključenja naprijed navedenog Aneksa! Da je tužitelj imao saznanja za isto, ne bi nikad pristupio zaključenju spornog Dodatka i time se doveo u nepovoljniji položaj od onih dužnika koji nisu izvršili konverziju u sličnim situacijama. Do nepovoljne situacije za tužitelja u smislu povećanja mjesečnih anuiteta od početnog, te slijedom toga i osnovanosti ove tužbe, došlo je, između ostalog, uslijed ugovorne odredbe Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli nije jasna, lako razumljiva i lako uočljiva pa je stoga dozvoljeno ocjenjivati njezinu poštenost (čl. 84. ZZP) Tužitelj, na temelju predmetnog Ugovora, a ni na temelju dobivenih informacija od tužene banke, nije mogao predvidjeti ekonomske posljedice sklapanja valutne klauzule u CHF koja zajedno sa odredbama Ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi utječu na ukupan trošak kredita, a koje štetne posljedice su u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu bile poznate tuženiku! Tuženik tužitelju nije učinio dostupnim sve relevantne podatke koji su mogli utjecati na njezinu odluku o sklapanju predmetnog Ugovora. Tuženik nije obavijestio tužitelja, iako izričito upitan, o predviđivom rastu švicarskog franka. Naime, iz Ocjene Izvršnog odbora MMF-a od 4. lipnja 2007. proizlazi da je slabi tečaj švicarskog franka tek privremenog karaktera te da postoji rizik od spillovera naročito u zemljama Istočne Europe gdje je upravo švicarski franak najzastupljenija valuta kod ugovora o kreditu. Izvršni odbor MMF-a je podržao strogi nadzor takvih zaduženja kako bi se ograničili rizici. Iz navedenog jasno proizlazi kako je tuženik znao da su i od strane MMF-a ugovori u švicarskim francima označeni kao visoko rizični i to upravo zbog privremeno slabog švicarskog franka, a koje izvješće je objavljeno na internet stranicama MMF-a 4. lipnja 2007. Isto proizlazi i iz ekonomskog izvještaja Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj. Također i svjetske su novine upozoravale još u lipnju 2007. da je Švicarska podigla kamate te će da navedeno imati teške financijske posljedice za zemlje Istočne Europe. Tuženik nije obavijestio tužitelja da Hrvatska narodna banka ne štiti kunu u odnosu na CHF, kako to čini u odnosu na EUR. Već i ova informacija bila bi dovoljna tužitelju da ne zaključi predmetni Ugovor. Tuženik nije obavijestio tužitelja o postojećim studijama MMF-a još iz 1997. godine, a koje studije su poznate svim analitičkim službama tuženika budući da se unutar bankarskih krugova radi o notornim činjenicama, koje ukazuju na to da je već 1997. bio predviđen porast švicarskog franka nakon uvođenja EURO zone. Prema tome, ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli ne mogu biti jasne i lako razumljive kada se temelje na činjenicama vezanim uz predvidivi rast švicarskog franka koje su tuženiku bile poznate, a koje je prešutio reći tužitelju. Čak suprotno, tužitelj je sklopio Ugovor o kreditu vjerujući u navode predstavnice banke kako je švicarski franak stabilna valuta i kako se ne predviđa njegov rast odnosno da rata kredita može narasti max 200,00 kn do 300,00

kn. Sve navedeno upućuje da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli nije jasna i lako razumljiva jer su izvjesne ekonomske posljedice takve klauzule koje zajedno sa odredbama o promjenjivoj kamatnoj stopi čine trošak kredita, bile jasne i lako razumljive samo tuženiku koji ih je radi ostvarenja značajne vlastite dobiti, prešutio tužitelju. Potrošač mora biti u mogućnosti donijeti odluku na temelju potpunih i istinitih informacija. Slijedom svega navedenog, a uvažavajući i izraženo stajalište Europskog suda pravde u presudi od 30. travnja 2014., broj C-26/13, tužitelj ističe kako odredbe o valutnoj klauzuli nisu jasne, lako razumljive i lako uočljive, te je dopušteno ocjenjivati poštenost ugovorene valutne klauzule. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno načelu savjesnosti i poštenja pa je stoga nepoštena (čl. 81. ZZP). Da je predmetni Ugovor bio unaprijed formuliran od strane tužene banke, ne bi trebalo biti sporno među strankama. Kako je to utvrđeno u presudi Trgovačkog suda u Zagrebu, posl. br. P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. tužena banka je potpuno izvjesno predviđala da će u međuvalutarnom odnosu CHF/EUR doći do slabljenja EUR-a uz istovremeno jačanje CHF-a, razumno predvidiv je bio blagi do umjereni rast tečaja, no isto tako ona je na temelju prethodnih 13 godina od uvođenja kune 1994.g. pa sve do 2004.g. uvidjela da HNB ne štiti tečaj kune prema CHF pa je stoga zaključila, isto što i HNB u prije citiranoj potvrdi, da će predvidivo slabljenje Eura prema švicarskom franku, uz istovremeno bitno nepromijenjeni tečaj kune prema euru, nužno dovesti do slabljenja kune prema švicarskom franku, pa će na temelju ugovorene valutne klauzule potrošači, a time i tužitelj, isplaćivati povećani iznos u kunama, a s kojim će tuženik moći, zbog nepromijenjenog tečaja kune prema euru, kupiti veći iznos EUR-a. Stoga je tuženik, ugovaranjem valutne klauzule u uvjetima bitno nepromijenjene vrijednosti kune prema EURu, ostvario dobit koju ne bi mogao ostvariti da je ugovorio valutnu klauzulu vezanu uz EUR, a pogotovo to ne bi bilo moguće kod čistog kunskog kredita. Da je tuženik upozorio tužitelja, sukladno načelu savjesnosti i poštenja, samo o jednoj od prije navedenih činjenica već bi i ta činjenica tužitelju bila dovoljan alarm i ne bi pristupio sklapanju predmetnog Ugovora. Nasuprot tome, tužitelj je uvjeren od strane tuženika da je švicarski franak stabilna valuta i da se ne predviđa njezin rast. Tužitelj nije ekonomski stručnjak da bi mogao ili morao moći predvidjeti kretanja CHF-a, niti je znao ili morao znati da HNB ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF, već je nastupao sa povjerenjem prema tuženiku da će joj otkriti sve relevantne informacije kako bi mogla donijeti odluku o zaduživanju na rok od 20 godina. Slijedom svega navedenog, tužitelj smatra da su ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli nepoštena jer suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuju značajnu neravnotežu između prava i obveza ugovornih strana, na štetu tužitelja kao potrošača, te su stoga ništetne sukladno čl. 102. st.1. ZZP-a. Valutna klauzula u predmetnom Ugovoru ništetna je i primjenom Zakona o obveznim odnosima. Primjena valutne klauzule ni na koji način ne može biti opravdana u odnosu na kamatu. Kamata je naknada za korištenje tuđeg novca. U primjeni valutne klauzule na kamate, banka se ni na koji način ne može opravdati zaštitom od fluktuacije tečaja budući da se radi o budućoj naknadi koju dužnik daje vjerovniku za korištenje novca. Znači, ne radi se o novcu koji je banka već isplatila, već isključivo o cijeni kredita. Tužitelj je od tuženika dobio hrvatske kune i koristio je hrvatske kune! Primjenom valutne klauzule i u odnosu na kamatu, u biti dolazi do nezakonitog povećanja iznosa kojeg s osnove naknade za korištenje kredita (kamate) dužnik mora platiti. Tužitelj se, prije svega, poziva na pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda, posl.br. PŽ-7129/13 te posl.br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018.g.,

Također, tuženik je pogrešno obračunao nedospjelu glavnica prilikom konverzije na način da je primijenio tečaj CHF na dan konverzije, što je nezakonito jer se temelji na ništetnoj odredbi o valutnoj klauzuli. Tuženik je morao izračunati iznos nedospjele glavnice prema tečaju CHF na dan isplate kredita (koji je bio jedino poznat). Slijedom navedenog, Tužitelj također potražuje i pogrešno obračunatu glavnica u visini od 1.742,60 eura sa zakonskim zateznim kamatama koje teku na te iznose od izvršene konverzije pa do isplate. U svakom slučaju, tužitelj ima pravo na povrat iznosa koji je preplaćen s osnova nezakonitog povećanja po ništetnoj valutnoj klauzuli odnosno tečajnoj razlici do izvršene konverzije te pogrešno obračunate glavnice u konverziji. Tužitelj apostrofira činjenicu da bi Naslovni sud trebao, po službenoj dužnosti, oglasiti cijelim ugovorom ništetnim obzirom su bitni elementi ugovora o kreditu – predmet i cijena a koja se odnosi na pravomoćno utvrđenu ništetnu odredbu za promjenjivu kamatnu stopu, ništetni bez kojih ugovor ne može opstati. Stoga predlaže da sud donese presudu kojom će tuženiku naložiti isplatu iznosa od 5.288,16 eura s osnova preplaćenih tečajni razlika te iznosa od 1.742,60 eura s osnova razlike glavnice zajedno sa zateznim kamatama i parničnim troškom.

2. U odgovoru na tužbu tuženik se usprotivio tužbi i tužbenoj zahtjevu u cijelosti, kako u osnovu tako i u visini. Smatra da tužitelj nema pravni interes za pokretanje ovog postupka. Ne spori da je sa tužiteljem sklopio Ugovor o kreditu, ali navodi da je sklopio i Dodatak ugovoru kojim je izvršena konverzija kredita u kredit s valutnom klauzulom u eurima prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Nadalje navodi da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u oglednom postupku Gos-1/2019-36 rješenjem od 04. ožujka 2020 godine odgovorio na postavljeno pitanje da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Iz obrazloženja naprijed navedene odluke i, jasno je ponovljen cilj donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je bio jednokratna mjera vidu konverzije, a u cilju uspostavljanja ravnoteže i otklanjanja bilo kakove nepoštene prakse. Navedenim je zakonom jasno određen način provedbe konverzije i propisan je izračun konverzije u članku 19. b, a način izračuna u članku 19. c, te je određena i obveza objave kalkulatora sukladno članku 19. c. S izračunom konverzije kreditna je institucija bila dužna dostaviti i pregled stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, odnosno izvod otvorenih stavaka svakog pojedinačnog klijenata na dan 30. rujna 2015. Nastavno se ističe da je Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju Ustavni sud Republike Hrvatske ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske u svojem Rješenju broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017 godine te je u svojoj odluci istaknuo kako navedeni zakon ima legitimni cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprečavanja nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprečavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedene mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju je poseban zakon (lex specialis) u odnosu na Zakon o obveznim odnosima. Radi se o izvanrednoj, jednokratnoj i retroaktivnoj mjeri (intervenciji) zakonodavca. Prema shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne mogu opća pravila ZOO/05 o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s

režimom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev u potpunosti je neosnovan, tuženi se istom u cijelosti protivi i predlaže istoga odbiti kao neosnovanog uz naknadu troškova tuženoj strani. U konkretnom postupku, gdje je tužitelj s tuženikom sklopio Dodatak ugovoru i sporazumio se o konverziji koja je dobrovoljno sukladno zakonu i provedena, sud je vezan zauzetim pravnim shvaćanjem iz odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Gos-1/2019. (pravna vezanost određena Zakonom o parničnom postupku - članak 502 n ZPP-a). Argumentum a contrario navodi na zaključak da korisnik konvertiranog kredita, koji je konvertiran u skladu s kogentnim odredbama ZPK, nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti. S obzirom da je ta ništetnost preduvjet za bilo kakav kondemnatorni tužbeni zahtjev, ako tužitelj nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti, tada niti kondemnatorni tužbeni zahtjev nije osnovan. Iz teksta odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Gos-1/2019 jasno je vidljiva neutemeljenost i neosnovanost izvođenja daljnjih dokaza, a naročito financijskog vještačenja te je vidljiva neosnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva tužitelja. Kako tužitelj u predmetnoj pravnoj stvari uopće nema pravni interes za vođenje postupka, odnosno nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti tužba i tužbeni zahtjev u cijelosti su neosnovani. Nadalje, navodi da tužitelj nije bio u obvezi sklopiti Dodatak ugovora o kreditu, već je to bio njegov izbor. Postupkom konverzije i sklapanjem Dodatka ugovoru obuhvaćene su sve otplate (kamate i glavnica) učinjene do 30.09.2015. godine odnosno do sklapanja Dodatka ugovoru te smatra da je došlo do potpune restitucije potrošača. Za zaključiti je da Ugovor o kreditu koji je bio zaključen u CHF nije više na snazi te je isti prestao postojati, a obzirom da je tužitelj s tuženikom sklopio Dodatak ugovoru o kreditu sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, čime je cjelokupna tužba potpuno pogrešno koncipirana i neutemeljena. Nadalje smatra da se tužitelj neosnovano poziva na presude VTSRH, PŽ-7129/13 od 13.6.2014 i PŽ- 6632/17 od 14.6.2018. godine ne samo iz razloga koji su u ovom odgovoru već navedeni (odnose se na ugovore za CHF, a nakon konverzije tog ugovora više nema već je na snazi ugovor u EUR i restitucija je obavljena u potpunosti), već i zbog toga što zahtjev koji ističe podnositelj kolektivne tužbe na koju se poziva tužitelj nije identičan, niti to može biti, zahtjevu ovdje tužitelja temeljem konkretnog ugovora. Naime, ugovorne odredbe u konkretnom slučaju nisu istovjetne sa sadržajem onih o kojima se sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Budući da nema objektivnog identiteta ugovorne odredbe o kojoj je suđeno u postupku zaštite kolektivnog interesa potrošača i ugovorne odredbe u ugovoru sklopljenog među strankama, to se ovdje tužitelj ne može na tu presudu pozivati niti bi to imalo smisla, slijedom čega je navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P- 1401/12 irelevantna kako u pravnom tako i u činjeničnom pogledu. U skladu s navedenim, odluke sudova donesene povodom kolektivne tužbe tužitelja Potrošač odnose se na ugovorne odnose koji su na snazi s obzirom da Trgovački sud u Zagrebu u toč. 9. izreke presude poslovni broj P-1401/2012 nalaže bankama "da prekinu s gore opisanim postupanjem...". Iz navoda tužbe proizlazi zaključak da bi sporni Ugovor o kreditu bio i dalje na snazi, iako tome nije tako, jer je isti u cijelosti prestao i prvo ga je zamijenio ugovor u Eur-u Slijedom navedenog tužba je u cijelosti neutemeljena i činjenični navodi tužbe i tužbenog zahtjeva temelje se na pogrešnim i nepostojećim navodima. Teza tužitelja navedena da bi bila nedopuštena i nepoštena primjena valutne klauzule izražena u CHF je u potpunosti neutemeljena, suprotna zakonima

Republike Hrvatske, pravnoj stečevini na kojoj se temelji zakonska i podzakonska regulativa, životnoj i realnoj situaciji u Republici Hrvatskoj, kao i svoj postojećoj sudskoj praksi. Valutna je klauzula u konkretnom ugovoru u skladu sa važećom zakonskom regulativom i drugim propisima kako u trenutku sklapanja Ugovora tako i s njihovim izmjenama i dopunama tijekom trajanja ugovornog odnosa, a što dovodi do zaključka da Ugovor o kreditu zaključen između stranaka nije ništetan pravni posao samo zbog toga što je ugovorena valutna klauzula u CHF niti je ta odredba ništetna. Osim toga ugovaranje valutne klauzule dopušteno je odredbama Zakona o obveznim odnosima, dok je člankom 21. ZOO-a propisano načelo monetarnog nominalizma u kojem kada obveza ima za činidbu iznos novca dužnik je dužan isplatiti onaj broj novčanih jedinica na koju obveza glasi, osim kada zakon obvezuje nešto drugo. Ovo načelo monetarnog nominalizma bilo je propisano i ranije važećim Zakonom o obveznim odnosima (NN 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99, 88/01) koji se primjenjivao od 1.1.1980. godine do 31.12.2005. godine i to baš u odredbi članka 394. kojom je bilo propisano da kada obveza ima za predmet svotu novca, dužnik je dužan isplatiti onaj broj novčanih jedinica na koji obveza glasi izuzev kada zakon naređuje nešto drugo, pa s obzirom na samo isključivo terminološku razliku u odredbi članka 394. ranije važećeg Zakona o obveznim odnosima i odredbu članka 21. sada važećeg Zakona o obveznim odnosima jasno je da načelo monetarnog nominalizma ima dugu tradiciju u hrvatskom pravnom sustavu. Navedeno načelo isključuje odgovornost dužnika za gubitak vrijednosti, pa stoga kada obveza glasi na određenu svotu novca vjerovniku pripada pravo na dobitak isplate nominalne svote novca, odnosno onaj broj novčanih jedinica na koji obveza glasi, a ne i na naknadu štete zbog pada vrijednosti novca. (tako i VSRH u odluci Rev-42/96 od 22.4.1999.). Slijedom navedenog potpuno je jasno da su vjerovnici osiguravali svoje tražbine valutnom klauzulom, a sve kako zbog načela monetarnog nominalizma ne bi trpjeli zbog pada vrijednosti novca, a osobito kada se radilo o dugoročnim kreditima. U konkretnom slučaju tužitelj je prilikom sklapanja spornog Ugovora o kreditu mogao birati u koji će ugovorni odnos ući, koji će kredit i koje vrste odabrati za financiranje svojih potreba sukladno vlastitim mogućnostima i potrebama, nakon čega samostalno i slobodno bira i donosi odluku o stupanju u ugovorni odnos kojom prilikom mu je u potpunosti poznato kakvu vrstu kreditnog odnosa ugovora, koja je valuta, koje je vrijeme isplate i otplate, čime je evidentno tužitelju bilo u cijelosti jasno što znači ugovaranje valutne klauzule kao jednog od osnovnih dijelova i sastojaka ugovora o kreditu. Međutim, ne samo da je valutna klauzula izriekom dopuštena odredbama Zakona o obveznim odnosima i drugih mjerodavnih propisa, već je nuđenje kredita uz valutnu klauzulu banci bio dodatno nametnuto politikom monetarne vlasti koja je valutnu strukturu kredita dovela u vezu s valutnom strukturom depozita koje je banka istodobno primala na štednju. Naime, banka je za svaki kredit koji je odobraval, morala osigurati pokriće u valuti, kroz svo vrijeme otplate kredita. I upravo je radi toga iznimno važan podatak HNB-a da je u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu više od 80% štednje građana bilo u stranoj valuti dok je udio deviznih ili indeksiranih plasmana u ukupnim plasmanima banaka iznosio 71%. A sve dok je udio štednje u valutu bio toliko visok, laički rečeno, nije bilo moguće da dominiraju krediti u domaćoj valuti. Prema tome, ne samo da je valutna klauzula dopuštena i određena zakonom, ista je i životna i realna u gospodarstvu i štednji građana i potrošača, njezino ugovaranje bilo je poticano i od strane monetarne vlasti. S obzirom da je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli zakonom dopuštena, a bila je i u vrijeme sklapanja Ugovora zakonom dopuštena, te s obzirom na opisane stvarne

okolnosti koje su nametale njezinu primjenu u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, kao i s obzirom na dugu tradiciju primjene valutne klauzule na ovim prostorima, ona je i danas općepoznata i jasna te se nitko ne može pozivati na to da bi se radilo o nejasnoj, nepoštenoj ili općenito neuobičajenoj ili nemoralnoj odredbi, a sve suprotne tvrdnje su u potpunosti neosnovane. Dapače radi se o čestoj i uobičajenoj odredbi. Osim toga ugovorna odredba o valutnoj klauzuli je poštena, jer je jasna i ne postoji potreba da se tumači bilo kako drugačije od onoga kako je jasno i nedvojbeno napisana, odnosno kako ista u ugovoru glasi. Odredbom članka 319. st.1 ZOO-a propisano je da se odredbe ugovora primjenjuju onako kako glase. Kako je ugovorom jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana onda ne postoji potreba za njegovim tumačenjem. Ne može se dokazivati da je volja ugovornih strana bila različita od onoga što je u pisanoj ispravi jasno napisano. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, kao i u konkretnom slučaju temeljem članka 2. ZOO-a, pa sud nije ovlašten tumačenjem "pronalažiti" neku drugu različitu volju ugovornih strana od one koja je jasno navedena u Ugovoru. Kako je ugovorna odredba prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u kunama izračunava na temelju tečaja te valute u odnosu na CHF jasna, lako razumljiva i lako uočljiva, onda ona ne podliježe tumačenju već se primjenjuje onako kako glasi. Odredbom članka 84.ZZP iz 2003 i člankom 99. ZZP iz 2007 određeno je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Konkretno primjenom ove zakonske odredbe nedopušteno je ocjenjivati nepoštenost ugovornih odredbi konkretnog Ugovora o kreditu, a što tužitelj neosnovano i nedopušteno čini. Za naglasiti je da su stranke u Ugovoru o kreditu jasno i nesumnjivo izrazile svoju volju, te su to jasno i potvrdile u tekstu samog Ugovora o kreditu gdje je jasno navedeno da su ugovorne strane upoznate sa Općim uvjetima poslovanja tuženika i da pristaju na njihovu primjenu, te su suglasne da su na sve što nije regulirano Ugovorom o kreditu primjenjuju Opći uvjeti poslovanja tuženika, ostali akti Banke kojima je regulirano kreditiranje građana, te da prihvaćaju sve njihove izmjene i dopune. Također stranke potpisom potvrđuju i izjavljuju da su upoznate sa mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF te potvrđuju da ih je Banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF. Sve navedeno stranke su potvrdile vlastoručnim potpisom, ali je dodatno osnaženje i objašnjenje svih odredbi Ugovora o kreditu potrošač dobio i na način da je Ugovor o kreditu solemniziran odnosno sklopljen u obliku javnobilježničkog akta kojom prilikom je dodatno i javni bilježnik objasnio sudionicima u kreditu smisao navedenog ugovora i tog pravnog posla, zatim sadržaj ugovora i posljedice istog, te je takva isprava istinita i sadrži presumpciju istinitosti. Jednako tako i dodatak ugovoru je solemniziran. Javnobilježnički akt svojom snagom obvezuje strane kao i presuda i predstavlja istinu i nesporno među strankama. Slijedom navedenog potpuno je netočan, neživotan i neutemeljen navod tužitelja da bi Ugovor o kreditu bio nepošten ili da bi bilo koja klauzula bila nevaljana ili ništetna. Tužitelj u tužbi navodi kako je u Ugovoru o kreditu prisutna nepoštena ugovorna odredba budući je tuženik propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja ugovor o kreditu, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana kao i zbog činjenice da je tuženik valutnu klauzulu ugovorio i koristio protivno njezinoj zakonom određenoj svrsi. Navodi tužitelja su u cijelosti proizvoljni i kontradiktorni jasnim odredbama Ugovora o kreditu kojim odredbama je tužitelj, upravo

suprotno sadašnjim navodima iz tužbe, izjavio i to potpisao da je bio informiran o svim parametrima za donošenje odluke pa tako pa tako i onim koji bi ukazivali na eventualni rizik od rasta tečaja CHF u odnosu na kunu. Nastavno na izjave i potpis tužitelja, prilikom sklapanja konkretnog ugovora javni je bilježnik strankama dodatno objasnio sadržaj ugovora i posljedice istog, a sve obzirom da se radi o solemniziranoj ispravi u kojoj je navedeno da su stranke o ovom ugovornom odnosu u detalje obaviještene i da im je isti rastumačen, da ga razumiju i da prihvaćaju pravne posljedice pravnog posla i sve što iz njega proizlazi i da upravo to odgovara njihovoj pravnoj volji. Obzirom da je sam tužitelj sklopio ugovor o kreditu i potvrdio njegovu istinitost pred javnim bilježnikom, to su navodi iz tužbe koji su u suprotnosti sa činjenicama koje proizlaze iz sklopljenog ugovornog odnosa u najmanju ruku netočni. Iz dokaza dostavljenih uz tužbu proizlazi da je tužitelj u cijelosti prihvatio sve rizike koji mogu utjecati na visinu anuiteta kroz razdoblje korištenja kredita. No ne samo da je tužitelj prije zaključenja Ugovora o kreditu od strane tuženika bio informiran u potpunosti o mogućim promjenama tečaja CHF kroz razdoblje korištenja kredita, nego je ove vrste informacije javnosti upućivala i Hrvatska narodna banka. Tako je opće poznato da je Hrvatska narodna banka štitila tečaj domaće valute kune u odnosu na valutu Eur kako bi stabilizirala tečaj kada dođe do njegovih oscilacija, ali ista na taj način nije štitila i tečaj kune u odnosu na valutu CHF. Tuženik smatra da se pogrešno tumače odredbe članka 4. stavka 2 Direktive Vijeća 93/13/EZZ od 5.4.1993. godine koja glasi: U odluci Suda EU od 30.4.2014. godine u predmetu broj: C-26/13 navedeno je da članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 93/13/EZZ treba tumačiti da kada je riječ o ugovornoj odredbi kao što je ona u glavnom postupku, zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena podrazumijeva obvezu ne samo da konkretna odredba potrošača bude gramatički točna i razumljiva nego i da ugovor razvidno izloži funkcioniranje konkretnog mehanizma konverzije u stranu valutu, na koji se poziva dotična odredba, kao i odnos između tog mehanizma i mehanizma propisanog drugim odredbama koje se tiču isplate kredita tako da potrošač na temelju točnih i razumljivih kriterija bude u stanju procijeniti ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze. Međutim, ova odluka suda nije u neskladu sa općim pravilima obveznog prava o tumačenju ugovora, a kako smo već ranije i naveli, kojima je određeno i to prema odredbi članka 319. ZOO-a da se odredbe ugovora primjenjuju onako kako glase. Ne može se dokazivati da je volja ugovornih strana različita od onoga što je u pisanoj ispravi jasno napisano. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose - članak 2. ZOO-a. U odnosu na gore navedenu odluku Suda EU C-26/13 važno je istaći da je navedena odluka donesena u povodu zahtjeva mađarskog suda za prethodnu odluku o tumačenju članka 4. st.2 Direktive Vijeća 93/13/EZZ i da je u odgovoru na drugo pitanje iz zahtjeva mađarskog suda jasno odgovoreno da se traži da "ugovor jasno izloži" uvjete, a ne da se to izloži od strane banke prije sklapanja ugovora. Osim toga odluka suda EU C-26/13 nije primjenjiva u konkretnom slučaju, jer se ona odnosi na situaciju u kojoj se kod odobravanja isplate kredita prema ugovoru primjenjivao kupovni tečaj samog kreditora (mađarskih banaka), a kod otplate njihov prodajni tečaj pa je stoga bilo potrebno - "izložiti funkcioniranje konkretnog mehanizma konverzije u stranu valutu na koji se poziva dotična odredba i odnos između tog mehanizma i mehanizma propisanog drugim ugovornim odredbama koje se tiču isplate kredita" - tamo se naime radilo o različitim tečajevima prilikom isplate i prilikom povrata kredita, dok u konkretnom slučaju ne postoji takova razlika između tečaja koji se primjenjuje kod korištenja i tečaja primjenjivog kod otplate kredita. Konkretno kako u Ugovoru o kreditu

nisu bila ugovorena dva različita tečaja i dva različita mehanizma nije moguće niti sada niti ranije tumačiti ne postoji. U slučaju hrvatskih banaka nisu se ugovarala dva različita tečaja. Sud EU niti jednom odlukom nije doveo u pitanje valjanost ugovora kojim se vrijednost obveze u domaćoj valuti veže uz tečaj te valute prema određenoj stranoj valuti (valutna klauzula). Nema osnove na pozivanje niti na presudu sud EU broj C-118/17 od 14.03.2019.g. koja se bavila pitanjima koja nisu predmetom ovog postupka već situacijom u Mađarskoj gdje je, a kao što smo već naveli došlo do ugovaranja kredita gdje se kredit isplaćivao po jednom tečaju npr. kupovnom dok se kod otplate primjenjivao prodajni tečaj. Osim toga temeljna razlika u okolnostima u kojima je donesena navedena Presuda Europskog suda i učincima Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju je u tome da je navedena presuda donesena povodom izravne zakonske intervencije u svaki ugovorni odnos, dok su prema Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju korisnici kredita mogli odbiti konverziju koju su im prethodno banke morale ponuditi. Nadalje se ističe kako se u konkretnom slučaju isključuje iz primjene presuda suda EU broj C-452/2018 jer ista nije primjenjiva na sudske postupke u Hrvatskoj obzirom da su korisnici koji su se odlučiti sklopiti Sporazum, kao tužitelj u konkretnom slučaju, sklopili Sporazum na osnovi jasno propisanih i zakonom utvrđenih parametara. Navedena odluka Europskog suda odnosi se na specifične okolnosti pranih rješenja unutar svake pojedine države, koja pravna rješenja su u potpunosti različita od rješenja u Republici Hrvatskoj, slijedom čega navedena odluka nije primjenjiva u konkretnom slučaju. Odluka suda C-81/19 relevantna je i primjenjiva u konkretnom slučaju, a istom se zaključuje da se Direktiva 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima ne primjenjuje na ugovorne odredbe koje su odraz prisilnih normi nacionalnog zakonodavstva, odnosno na Sporazume o konverziji koji su sklopljeni sukladno ZID ZPK. Oспорava se tužitelju svojstvo potrošača. Uz sve navedene prigovore ističe i prigovor zastare. Predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja uz nalog tužitelju da tuženiku naknadi prouzročene parnične troškove sukladno odluci suda.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu istaknuo i prigovor radi prebijanja i to u odnosu na već utvrđenu razliku i priznatu razliku u provedenoj konverziji u iznosu od 3.023,13 Eura.

4. Po provedenom financijskom vještačenju tužitelj je podneskom od 28. siječnja 2026. specificirao tužbeni zahtjev, a na ročištu održanom 3. rujna 2026. je istaknuo i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev te sada potražuje kako je navedeno u izreci. Budući da je zahtjev radi isplate povišen radi se o preinaci tužbe, kao što je preinaka tužbe i isticanje dodatnog zahtjeva uz postojeći, koju je sud dopustio iako je izjavljena nakon zaključenja prethodnog postupka, jer tužitelj prije provedenog vještačenja nije niti mogao znati točan iznos preplata, a eventualno kumulirani zahtjev je postavljen u skladu s odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi i rješenju poslovnog broja Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. koja je uslijedila nakon zaključenja prethodnog postupka, pri čemu se tuženik upustio u raspravljanje po preinačenoj tužbi i nije se preinaci protivio (članak 190. stavci 1. do 4. Zakona o parničnom postupku, "Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07.- Odluka USRH, 84/08., 96/08.- Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11.- pročišćeni tekst, 25/13., 89/14.- Odluka USRH, 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., dalje: ZPP-a). Uz navedeno, ističe se kako je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih

sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

5. Dakle, predmet ovog postupka jest zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli. Predmet spora je i tužiteljev restitucijski zahtjev radi povrata preplaćenih iznosa s osnova razlike u tečaju te pogrešno umanjene glavnice dugovanja prilikom provedbe konverzije u iznosu navedenom u izreci ove presude. Pritom, tužitelj se u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

6. Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u dokumentaciju priloženu spisu i to u Ugovor o kreditu 7. listopada 2005., plan otplate, otplatnu tablicu, Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9010763903 od 19. prosinca 2015., I Dodatak ugovoru o kreditu, izvadak računa po kreditu za 2006. godinu i 2007. godinu, izračun konverzije, prijepis knjigovodstvene kartice, provedeno je financijsko vještačenje te je saslušan tužitelj.

7. Budući da se tužitelj u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava najprije se ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u kolektivnom sporu koji se vodio radi zaštite prava i interesa potrošača korisnika kredita u CHF pod posl.br. Rev-2221/2018 presudom od 3. rujna 2019. odlučivao o reviziji sedam banaka, među kojima je bila i tužena, izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. a kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1402/12 od 4. srpnja 2013. u toč. 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojim je utvrđeno da su banke među kojima je i tužena u određeno navedenim razdobljima povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, sve suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. - dalje: ZZP/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09- dalje: ZZP), te je odlučio da se revizije odbijaju kao neosnovane. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u potpunosti prihvatio razloge iz drugostupanjske presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. U presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a koje shvaćanje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, utvrđeno je da su tužene banke među kojima je i ovdje tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu

neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg ZZP/03 u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. ZZP.

8. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći da je člankom 502. c ZZP-a navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. Ta se odredba primjenjuje u ovoj pravnoj stvari jer je na snazi od 1. rujna 2019., a tužba je podnesena 12. lipnja 2023. S tim u svezi na tužitelju je teret dokaza samo glede činjenica koje moraju biti ispunjene u spornom razdoblju da bi se na tako utvrđeno činjenično stanje mogla primijeniti odluka suda po kolektivnoj tužbi. Drugim riječima, tužitelj, da bi se pozvao na pravne učinke presude iz postupka po kolektivnoj tužbi mora dokazati da je njegov konkretan slučaj obuhvaćen ostvarenom kolektivnom zaštitom, što znači da tužitelj mora dokazati činjenicu da se radi o ugovoru o kreditu s ugovorenom ništetnom odredbom o valutnoj klauzuli u valuti CHF u spornom razdoblju (radi se o vremenskom periodu koji je za svaku od osam banaka konkretno određen presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske). To je u ovom predmetu utvrđeno uvidom u priloženi Ugovor o kreditu.

9. S druge strane, na tuženiku je teret dokaza o tome da dokaže da sadržaj Ugovora ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 10. rujna 2003. godine pa do 31. prosinca 2008. godine, odnosno da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju primjenu učinaka zaštite iz kolektivnog spora te da je tuženik tužitelju u predugovornoj fazi pružio sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa da je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće.

10. Tužiteljica je iskazala da su joj sredstva bila potrebna za rješavanje stambenog pitanja. Sredstvima kredita je kupljen stan koji je korišten isključivo za stanovanje. Nikad nije iznajmljivan niti korišten u neku gospodarsku svrhu. U banci joj je ponuđen isključivo ovakav ugovor s obzirom na njezinu kreditnu sposobnost, sadržaj je u cijelosti pripremila banka, nije bilo mogućnosti pregovora o pojedinim odredbama tog ugovora i tužiteljica ga je mogla samo prihvatiti ili ne prihvatiti. Nisu joj pojašnjeni nikakvi rizici za ugovaranje ovakvog kredita i nije joj rečeno da može doći do porasta anuiteta kako je došlo. Nije joj objašnjeno da Hrvatska narodna banka ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF kako to čini u odnosu na euro. U tijeku otplate došlo je do znatnog povećanja anuiteta, početni je iznosi 2.200,00 kuna, da bi porastao na 3.500,00 kuna. Zaključila je dodatak ugovoru o konverziji jer se bojala daljnjeg rasta anuiteta. Prilikom zaključenja konverzije nije se odrekla bilo kakvog obeštećenja.

11. Sud je iskaz tužitelja prihvatio kao istinit, jer je logičan i životan i sukladan ispravama u spisu. Naime, niti jedna isprava priložena u spis ne govori o tome da bi tužitelj prije zaključenja ugovora bio upozoren na specifične rizike kredita s valutnom klauzulom u CHF, niti je tuženik, na kojem je o tome teret dokaza kako je pojašnjeno u 8. odlomku ovog obrazloženja, predložio kakav drugi dokaz o tim okolnostima.

12. Na temelju izvedenih dokaza nije utvrđeno da se na konkretan Ugovor o kreditu ne primjenjuju učinci zaštite iz kolektivnog spora.

13. Naime, tužitelj je predmetni ugovor zaključio u privatne svrhe pa se radi o potrošačkom ugovoru, što proizlazi iz samog Ugovora (članak 2. Ugovora) te iz iskaza tužitelja. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03., dalje ZZP/03) koji je regulirao pitanje nepoštenih odredbi u trgovačkim ugovorima kao *lex specialis* u odnosu na odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05., dalje ZO) kojim je to pitanje bilo regulirano na razini općeg propisa. Međutim obzirom na utuženo razdoblje u konkretnom slučaju mjerodavne su i odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. ("Narodne novine" broj 79/07. i 125/07., dalje: ZZP/07). Odredbom čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07 propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive.

14. Odredbe ugovora o kreditu s valutnom klauzulom su bile vidno istaknute, i time lako uočljive. Isto tako proizlazi i da je u navedenim odredbama bilo jasno naznačeno da se iznos kredita vezuje uz tečaj švicarskog franka iz čega proizlazi da su bile jasne. Međutim tijekom postupka nije utvrđeno da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo, niti da je tužitelj kao potrošač u cijelosti jasno i transparentno bio informiran o svim rizicima koje prate ugovorenu valutu CHF, a što u konačnosti nije navedeno niti u ugovoru.

15. Naime prosječnom potrošaču u Republici Hrvatskoj, kakav je i tužitelj, u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora nije bilo poznato da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima što znači da banka nije na transparentan način informirala potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za valutu euro, a što je svakako bitno za donošenje odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe. Zbog toga prosječnom potrošaču odredba kojom se glavnica veže za valutnu klauzulu CHF nije bila razumljiva. Na temelju takve odredbe tužitelj kao potrošač u vrijeme sklapanja ugovora nije mogao procijeniti ekonomsko značenje posljedica koje za njega proizlaze iz takve ugovorne odredbe. Navedeno proizlazi i iz iskaza tužitelja.

16. Stoga su navedene odredbe suprotne načelu savjesnosti i poštenja jer su banke kao savjesni gospodarstvenici i stručne osobe trebali sami, prema temeljnom načelu savjesnosti i poštenja voditi računa i o interesima druge strane, te tužitelja kao potrošača informirati o svim rizicima koje sklapanjem predloženog ugovora prihvaća ili te iste informacije uklopiti u ugovor kako bi tužitelj kao potrošač mogao razumjeti što mu donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Navedeno uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača koja je k tome i značajna jer je neizvjestan iznos glavnice kredita i cijene kredita (iznos redovne kamate), kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci i a čime su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

17. Slijedom navedenog, a kako predmetne odredbe uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama tužitelja kao korisnika kredita i potrošača kao jedne ugovorne

strane u odnosu na tuženika kao banku i trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, odnosno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu suradnje, te načelu zabrane zlouporabe prava, to su iste ništetne.

18. Valja istaknuti da nedvojbeno nije zakonom zabranjeno ugovarati valutnu klauzulu, međutim ne na način kako je to tuženik u konkretnom slučaju učinio, odnosno bez da je tužitelja informirao o mogućim rizicima.

19. Isto tako valja istaknuti da je predmetni Ugovor o kreditu nedvojbeno solemniziran od strane javnog bilježnika (ta činjenica među strankama nije sporna). Pri tom je sukladno odredbi čl. 57. i čl. 58. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" broj 78/93., 29/94., 16/07., 75/09.) uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora, ocijeniti ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla. Međutim javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti parametre promjene kamatne stope ili rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti prema mjerodavnom zakonodavnom okviru, pa to što je Ugovor o kreditu je utječe na ocjenu poštenosti spornih ugovornih odredbi.

20. Također i u predmetima C-609/19 i u spojenim predmetima C-776/19 do C-782/19 Suda EU tumačen je zahtjev transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, te je naglašeno da pružanje brojnih informacija potrošaču ne ispunjava zahtjev transparentnosti ako se te informacije temelje ne pretpostavci da će tečaj ostati stabilan tijekom cijelog trajanja ugovora, a posebno ako potrošač nije upozoren na gospodarski kontekst koji može imati posljedice na promjenu deviznog tečaja. Ponovljena je i presumpcija da je netransparentna ugovorna odredba ujedno i nepoštena jer je trgovac koji nije poštovao zahtjev transparentnosti na potrošača prebacio neproporcionalan rizik da sam snosi trošak dugoročnog kretanja tečaja.

21. Unatoč tome što je utvrđena djelomična ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu, primjenom članka 87. ZZP/03 i članka 105. stavak 1. ZOO-a, predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba prema kojima se obveze tužitelja obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Ništetni dio odredbe tih odredbi Ugovora ima se načelno smatrati kao da nikada nije postojao tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. S obzirom na to da su stranke predmetnog ugovora načelno iskazale suglasnu volju da se na predmetni ugovor primjenjuje tečaj u vrijeme isplate kredita, odnosno to je visina tečaja koja je tužitelju u vrijeme ugovaranja bila poznata, odnosno navedena u otplatnom planu koji mu je uručen te na koji je pristao, na ugovorni odnos se primjenjuje upravo taj tečaj sve dok se na zakonom propisani način ne nadomjesti dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim.

22. Vještak je u svom nalazu i mišljenju i naveo kako je tužitelj na ime preplaćenog tečaja 6.145,26 eura, a razlika glavnice iznosi 2.174,24 eura, dok tzv. "negativne

razlike" iznose 459,57 eujra. Zatezne kamate koje su na iznose preplaćenog tečajka tekle do konverzije iznose 1.894,22 eura.

23. Citirani nalaz i mišljenje sud je prihvatio jer cijeni da je isti dan objektivno i u skladu sa pravilima struke, a stranke nisu imale primjedbe na matematički obračun, dok su prigovoru tuženika bili pravne prirode i usmjereni u osnovi na zadaću koju je sud dao vještaku, a razlozi takve zadaće navedeni su u odlomku 21. obrazloženja ove presude. Vještak je i usmeno na ročištu dodatno odgovorio na tužnikovo pitanje o isključenju utjecaja promjene kamatne stope te je pojasnio kako je tečajna razlika uvijek ona koja je posljedica rasta tečaja.

24. Prema članku 296. stavak 1. i 3. i članku 323. st. 1. i 2. ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti sve ono što je primila na temelju takva ugovora, te je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje takvog ugovora, odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

25. Međutim, s obzirom da je među strankama nesporno sklopljen Dodatak Ugovoru o kreditu kojim su odredbe iz Ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, prestala je obveza tuženika (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženika. ZID ZPK/15 je u odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Aneksa Ugovora proučiti njegove odredbe. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15.

26. Tužitelj je tužbenim zahtjevom zatražio i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do isplate. Taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na način da tužitelju zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o deviznoj klauzuli u CHF pripadaju od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.), što znači na sve one iznose koje je tužitelj plaćao više od početnog tečaja i od početne kamatne stope. Kod toga je također potrebno dodati da tužitelju te zatezne kamate pripadaju u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15.

27. Ističe se kako je ovakvo stajalište zauzelo i prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi i rješenju poslovnog broja Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., uz dodatno obrazloženje da je ZID ZPK/15 donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene u posebnom razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF i obzirom da je tečaj CHF izrazito jačao s vremenom te su rasle ugovorene promjenjive kamatne stope što je dovelo u izrazito težak položaj korisnike kredita i potrošača. Stoga je ZID ZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati korisnicima kredita u CHF, odnosno u kunama vezano za tečaj CHF, isti položaj u odnosu na korisnike kredita u valuti EUR. Na temelju odredbi čl. 19.b i čl. 19.c koji su dodani čl. 1. ZID ZPK/15 proizlazi da vjerovnik i dužnik uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR) s time da se razlika između više uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, kojom se ovisno o okolnostima slučaja postupa sukladno dodanoj odredbi čl. 19.c st. 5. ZID ZPK/15. Nadalje se prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske pozvalo i na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu Gos-1/2019 prema kojoj: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“. Ukazuje i na rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U- I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. kojim nije prihvaćen prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/15 (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15) te je ocijenio da su oba zakona usklađena s Ustavom. U navedenom je rješenju Ustavni sud Republike Hrvatske, pored dane ocjene formalne i materijalne ustavnosti, istaknuo da osporeni ZID ZPK/15 ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama kao adresatima. Vrhovni sud Republike Hrvatske dodaje i da se odredbe Glave II. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje: ZZP/14) koji uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovoru unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku jer to prijeći odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. U ovakvim okolnostima Vrhovni sud Republike Hrvatske zaključuje da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o

konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvatanja ili neprihvatanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu. Učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje *ex tunc* što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni revizijskog suda, zaključenjem Aneksa ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva - unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

28. Zbog navedenoga, valjalo je odbiti prvopostavljeni tužbeni zahtjev radi isplate preplaćenih tečajnih razlika tečajnih razlika i razlike glavnice (u kojem i nisu zatražene zatezne kamate), a prihvatiti eventualno kumulirani tužbeni zahtjev radi isplate zateznih kamata koje su tekle na te preplaćene tečajne razlike od dana plaćanja do konverzije. Tužitelj ima pravo i na isplatu zateznih kamata na neisplaćene kamate od dana podnošenja zahtjeva za isplatu, u konkretnom slučaju od 7. lipnja 2023. (članak 31. stavak 2. ZOO-a), slijedom čega je zahtjev za isplatom tih procesnih kamata za razdoblje od 1. listopada 2015. do 6. lipnja 2023. valjalo odbiti kao neosnovan.

29. Napominje se da tužitelju ne bi pripala isplata po osnovi razlike glavnice utvrđene u konverziji ni da mu pripada povrat glavnice po osnovi tečajnih razlika. Naime, razlika glavnice posljedica je konvertirane glavnice u kunama i glavnice kakva bi bila da se preostala CHF glavnica pretvori u kunsku po početnom tečaju. Stoga, iznos koji tužitelj potražuje je posljedica sklapanja Aneksa između stranaka, njihovog valjanog dogovora u tom smjeru, a tužitelj niti ne tvrdi da su odredbe istog ništetne, niti se može izvesti zaključak da bi postojali neki razlozi ništetnosti (jer sud pazi na ništetnost po službenoj dužnosti), kraj nesporne činjenice i da je konverzija izvršena sukladno odredbama ZID ZPK.

30. Prigovor zastare nije osnovan. Naime u konkretnom slučaju je ništetnost ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača te zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača (pravno shvaćanje sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022.). Navedeno znači da je podnošenjem

kolektivne tužbe za zaštitu kolektivnih prava Trgovačkom sudu u Zagrebu u predmetu poslovnog broja P-1401/2012 (tijekom 2012.) prekinut tijekom zastare u smislu odredbe članka 241. ZOO-a, dok je pravomoćnim okončanjem tog spora zastara počela teći ispočetka, s time da se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare u smislu odredbe članka 245. ZOO-a. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/2012 iz postupka kolektivne zaštite interesa potrošača, u dijelu kojim je utvrđena nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF, postala je pravomoćna donošenjem odluke poslovnog broja PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. Slijedom navedenog, a kako predmetno potraživanje zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godine u smislu odredbe čl. 225. ZOO-a, te kako od 13. lipnja 2014. odnosno od 14. lipnja 2018. do utuženja 7. lipnja 2019. (list 1 spisa), nije protekao rok od 5 godina, to je prigovor zastare neosnovan.

31. Isto vrijedi i za preinačeni dio, budući da su pretpostavke za tu dispoziciju nastupile neovisno od utjecaja tužitelja. Kao što je navedeno, na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen je zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem. Tužitelj je, stoga, pouzdajući se u takav zaključak imao legitimno očekivanje da će nakon provođenja tog dokaza moći uskladiti zahtjev s rezultatima istog. Pri tome, tužitelj nakon podnošenja tužbe (a koju je podnio unutar zastarnog roka u odnosu na restitucijski zahtjev na ime ništetne valutne klauzule) nije imao mogućnosti utjecati na tijek postupka i na okolnost kad će biti određeno i provedeno financijsko vještačenje, točnije hoće li ono biti provedeno prije ili nakon isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Kada bi se uzelo da je u takvim okolnostima dopuštena preinaka tužbe, ali da se prigovor zastare za preinačeni dio ima računati vezano za dan preinake, to bi po ocjeni ovog suda za posljedicu imalo to da je tužitelju omogućeno pravo na pristup suda, ali da je to pravo iluzorno i nije takvo da tužitelju omogućuje stvarno ostvarenje njegovih prava, što je u protivnosti s člankom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe (u daljnjem tekstu: Konvencija). Ujedno, takvo tumačenje dovelo bi do nezakonitog miješanja u pravo tužitelja na mirno uživanje prava vlasništva, koje je zaštićeno člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Naime, "vlasništvo" kako ga tumači Europski sud za ljudskih prava (dalje u tekstu: ESLJP) obuhvaća i potraživanja u odnosu na koja podnositelj zahtjeva može tvrditi da ima barem legitimno očekivanje (koje mora biti konkretnije naravi od same nade) da će biti ostvareno (usp. odluku ESLJP, Gavella protiv Hrvatske, Zahtjev br. 33244/02)), pa u tom smislu valja sagledati i tužiteljevo potraživanje u ovom predmetu. Naime, ako bi se uzelo da se za tužbe preinačene po provedenom vještačenju nakon 13. lipnja 2019. odnosno 14. lipnja 2023. nastupa zastara potraživanja, to bi moglo dovesti do situacije u kojoj bi tužitelji mogli izgubiti svoje pravo na isplatu zbog mogućeg odugovlačenja suda, to jest, zbog razloga koji su izvan njihove kontrole. Takva bi situacija ozbiljno ugrozila načelo pravne sigurnosti i bila bi suprotna načelu vladavine prava (usp. odluku ESLJP, Vrbica protiv Hrvatske, Zahtjev br. 32540/05). Isto tako, takvim postupanjem tužitelj bi bio u neravnopravnom položaju u odnosu na tužitelje u usporedivim predmetima u kojima je vještačenje provedeno prije isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Stoga, u svjetlu navedenih

odredaba Konvencije, sud ocjenjuje da je podnošenjem tužbe prekinut tijek zastare u pogledu cjelokupnog tužiteljevog potraživanja.

32. Nije osnovan niti tuženikov prigovor radi prebijanja. Naime, ne postoji tuženikova tražbina s osnova preplate priznate tužitelju u konverziji jer je taj iznos po sporazumu stranaka već uplaćen tuženiku u tijeku otplate kredita u skladu s odredbama Dodatka Ugovoru.

33. S obzirom na to da je tužitelj djelomično uspio u sporu i to u cijelosti s dokazivanjem osnova, dok je djelomično uspio sa sporednim kondikcijskim zahtjevom za kamatama, dok u odnosu na glavni kondikcijski zahtjev nije uspio, odnosno u tom je dijelu tuženik uspio u sporu, ocjena je ovog suda da su stranke, kvalitativno i kvantitativno, djelomično uspjele u parnici s približno jednakim dijelovima. Stoga je uz primjenu članka 154. stavka 4. ZPP-a odlučeno da svaka stranka snosi svoje parnične troškove koji se odnose na odvjetnički trošak. Napominje se i da bi sud u konkretnom slučaju odlučio i da svaka stranka snosi svoje troškove sve kada bi se uzelo i da je uslijed odluke o tužiteljevom kondikcijskom zahtjevu tuženikov uspjeh u sporu znatno veći od tužiteljevog. Naime, pravo na pristup sudu, kako ono ne bi ostalo teoretskim i iluzornim, mora se, između ostalog, tumačiti na način da stranke ne smiju snositi financijski teret nerazmjernom legitimnom cilju odredaba o troškovima postupka. Dakle, sud ne smije odredbe primjenjivati mehanički ne vodeći računa o nužnosti da se pravo na pristup sudu stvarno i ostvari u svakom slučaju. Stoga uzevši u obzir činjenicu da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač i slabija ugovorna stranka protiv trgovca kao jače stranke, da u trenutku podnošenja tužbe tužba nije bila lišena sadržaja niti je bila očito nerazumna jer u tom trenutku domaća sudska praksa nije bila ustanovljena, da tužitelj u vrijeme podnošenja tužbe nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh pa visina zahtjeva bila nerealno postavljena te je u konačnici i uspio s dijelom zahtjeva (za isplatu zateznih kamata) u skladu s kasnije izraženim pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u učincima provedene konverzije (Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026.), a da sustav raspodjele troškova postupka ne smije imati odvratajući učinak na tužitelja kao potrošača od ostvarenje tog prava, doslovnom primjenom članka 154. stavak 2. ZPP, tužitelj bi bio doveden u situaciju da je dužan nadoknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu većem od iznosa koji mu je dosuđen po osnovi utvrđenog stjecanja bez pravne osnove, čime bi tužitelju bilo povrijeđeno pravo na pristup sudu i pravo na mirno uživanje vlasništva. Uvažavajući i praksu Europskog suda za ljudska prava (primjerice Čolić protiv Hrvatske, zahtjev broj 28963/10, presuda od 18. studenoga 2021.), ovaj sud smatra da je u skladu sa sadržajem konvencijskog i ustavnog prava tužitelja na pravičan postupak i u njemu sadržanog prava na pristup sudu, kao i prava na mirno uživanje imovine, uz rezultat cjelokupnog postupka i činjenicu da je tužitelj djelomično uspio u parnici, primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka zastupanja po odvjetnicima.

34. Međutim, u ovakvoj situaciji u kojoj je tuženik osporavao i osnovu i visinu tužbenog zahtjeva te je tužitelj djelomično uspio za zahtjevom radi isplate zbog čega je bilo potrebno provesti kompletno vještačenje za koje je tužitelj prethodno snosio troškove, tužitelju se takvi troškovi trebaju priznati u cijelosti (ovdje u iznosu od 650,53 eura), bez obzira na visinu dosuđenog iznosa. Navedeno pravno shvaćanje zauzeo

je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama poslovni broj Rev 660/2021 od 14. rujna 2021. i Rev 291/2015- 2 od 2. listopada 2018.

35. Slijedom svega iznijetoga, odlučeno je kao u izreci.

U Opatiji 24. rujna 2026.

Sutkinja:

Ana Župić

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka iste. Žalba se podnosi sukladno odredbi članku 106.a stavak 5. ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088d-a534c**

Kontrolni broj: **0875f-6a419-46be4**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.